

k) n. *Abtheilung des Rgveda*, deren es zehn giebt, RV. PRAT. 4, 40. BRHADD. in Ind. St. 1, 111. fg. KARANAYJHA ebend. 3, 254. — l) n. *ein best. Opfer* VIČVA a. a. O. — m) n. *ein best. Parfum*, = व्याघ्रनख ČABDAK. im ČKDR. — n) m. *Hund* TRIK. H. an. MED. HÄR. 78. VIČVA. — o) m. *eine Schlangenart* H. an. — p) f. *Panicum Dactylon* (s. दूर्वा) HÄR. 93. — Vgl. सार्द्धं, कृत्तं, चन्द्रं, चित्रं, तेजो, त्रिं, परिं, प्रं, प्रतितं, प्रभां, बोधिं, भं, भूं, भृगुं, महीं, रक्तं, सैतं, सुं, माण्डलिक.
 मण्डलक (von मण्डल) 1) n. a) *Scheibe* MED. k. 207. Kreis JĀG. 1, 297. मणिमण्डलकैश्चित्रम् (यानम्) MBH. 13, 5275. — b) *ein Hautausschlag mit runden Flecken* AK. 2, 6, 2, 5. H. 467. Sch. MED. — c) *eine kreisförmige Aufstellung der Truppen* ĠATĀDH. im ČKDR. — d) *Spiegel* MED. — e) *Gruppe*: लतामण्डलकेषु MBH. 3, 11383. — 2) m. *Hund* DHAR. im ČKDR.
 मण्डलकराजन् (मं + रां) m. *der Fürst eines kleinen Landes* VJUTP. 94.
 मण्डलकार्मुक (मं + कां) adj. *dessen Bogen die Kreisform hat* d. h. *gespannt ist* MBH. 6, 2527. Vgl. चापमण्डल (R. 3, 31, 19), मण्डलीकर und मण्डलीभू.
 मण्डलचिह्न (मं + चिह्न) n. *das Zeichen eines Kreises* Verz. d. Oxf. H. 249, a, 5.
 मण्डलनृत्य (मं + नृं) n. *Rundtanz* ČABDAM. im ČKDR. मण्डलीं n. dass. HÄR. 49.
 मण्डलपत्रिका (von मं + पत्र) f. *eine rothblühende Punarnavā* RĀGĀN. im ČKDR.
 मण्डलपुच्छक (von मं + पुच्छ) m. *ein best. Insect* SUČR. 2, 288, 14.
 मण्डलब्राह्मण (मं + ब्राह्म) n. *Titel einer Upanishad* Ind. St. 3, 323.
 मण्डलभाग (मं + भाग) m. *Theil eines Kreises* WEBER, ĠJOT. 76.
 मण्डलवट (मं + वट) m. *ein einen Kreis bildender Feigenbaum* PAÑKĀT. 24, 17 (ed. orn. 21, 9). ed. orn. 3, 7. — Vgl. मण्डलिन् 2, e.
 मण्डलवर्तिन् (मं + वर्ति) m. *Gebietler über eine Provinz*, — *ein kleines Reich* BUĠG. P. 6, 3, 6. — Vgl. चक्रवर्तिन्.
 मण्डलवर्ष (मं + वर्ष) n. *wohl Landregen* VARĀH. BRH. S. 3, 77.
 मण्डलशम् (von मण्डल) adv. *in Kreisen*: चरु MBH. 1, 200 (माण्डलेभ्यः ed. Bomb.). 209.
 मण्डलाग्र (मण्डल + अग्र) 1) adj. *dessen Spitze rund ausläuft*: कर्वीरपत्रमूलाग्रमण्डलाग्राः (खड्गाः) VARĀH. BRH. S. 50, 7. — 2) *ein krummer Säbel* AK. 2, 8, 2, 57. H. 782. RĀGĀ-TAR. 4, 156. मण्डलाग्रोयधारेव PĀRČVANĀTHAK. 3, 171 (nach AUFRECHT). n. HALĀJ. 2, 317. — 3) n. (sc. शस्त्र) *ein abgerundetes chirurgisches Messer* SUČR. 1, 26, 11. 14. 2, 92, 20. 93, 10. 129, 16. 334, 20. 336, 5.
 मण्डलाधिप (मण्डल + अधिप) m. *der Fürst eines Landes* KĀM. NĪTIS. 8, 1.
 मण्डलाधीश (मण्डल + अधिप) m. dass. H. 690. PAÑKĀR. 4, 8, 41.
 मण्डलाय् (von मण्डल), ष्यते *sich ringeln*: ष्यमान RATNĀY. 11, 3 v. u. ष्यित partic. = वर्तुल ČABDAR. im ČKDR.
 मण्डलित (wie eben) adj. *geringelt*: रुस्तकाण्ड (रुस्तिन्) DAČAK. 113, 7.
 मण्डलिन् (wie eben) 1) adj. a) *einen Kreis*, — *einen Ring bildend*: उरोमण्डलिनौ (स्तनौ) *den Brustkasten einfassend* KATHĀS. 43, 235. वाताः *wirbelnde Winde* R. 6, 90, 19. — b) *mit runden Flecken gezeich-*

net, eine Klasse von Schlangen MBH. 2, 363. SUČR. 2, 263, 1. 3. 265, 11. 266, 8. Verz. d. Oxf. H. 309, a, 12. m. = गोनाशसर्प (d. i. गोनासं) RĀGĀN. im ČKDR. — c) *ein Reich besitzend*, — *beherrschend*: राजन् LALIT. ed. Calc. 16, 10. 16. Lot. de la b. l. 4. 13. 307. m. *Gebietler über eine Provinz* WILSON nach ČABDĀRTHAK. — 2) m. a) *Schlange (geringelt)* TRIK. 1, 2, 5. VARĀH. BRH. S. 3, 4. — b) *Illis* H. 1302. HALĀJ. 2, 81. — c) *Katze* ČABDAM. im ČKDR. — d) *Hund* ČABDĀRTHAK. bei WILSON. — e) *der indische Feigenbaum* (vgl. मण्डलवट) RĀGĀN. im ČKDR. — f) *die Sonne* ČABDĀRTHAK. bei WILSON.

मण्डलीकर (मण्डल + 1. कर) *rund machen*; partic. ष्यित *in die Kreisform gebracht*, von einem Bogen so v. a. *gespannt* MBH. 1, 5291. 6, 4546. 7, 5004. HARIV. 13802. R. 3, 31, 15.

मण्डलीनृत्य n. s. मण्डलनृत्य.

मण्डलीभू (मण्डल + 1. भू) *rund werden*, *sich runden*, *ein Rund bilden*: समूहिता रवीन्द्रोः किरणाः पवनेन मण्डलीभूताः । नानावर्णाकृतयस्तन्वधे व्योम्नि परिवेषाः ॥ VARĀH. BRH. S. 33, 1. मण्डलीभूताः पावकेनेव कुञ्जराः MBH. 7, 933. ततस्तन्मण्डलीभूतं कान्दसं तेन उत्तमम् MĀRK. P. 102, 13. भूतं धनुः so v. a. *ein gespannter Bogen* MBH. 6, 5029. 7, 5005.

मण्डलेश (मण्डल + ईश) m. *der Beherrscher eines Landes* TRIK. 2, 8, 1. Davon nom. abstr. ष्यित n. RĀGĀ-TAR. 6, 73.

मण्डलेश्वर (मण्डल + ईश्वर) m. dass. AK. 2, 8, 1, 2. HALĀJ. 2, 267. Z. 1. d. K. d. M. 5, 463. गोपीदक्षमण्डलेश्वर PAÑKĀR. 4, 8, 99.

मण्डलव्यपुः Z. d. d. m. G. 14, 373, 2 Druckfehler für मां.

मण्डलकारक (मं + कृ) m. *Brantweinbrenner* AK. 2, 10, 10. H. 901.

मण्डिक m. pl. N. pr. eines Volkes MBH. 3, 15243. मण्डिक ed. Bomb. — Vgl. मण्डक.

मण्डित 1) partic. adj. *geschmückt* s. u. मण्डू. — 2) m. bei den Ġaina N. pr. eines der 11 Gaṇādhīpa H. 32. ein Vāsishṭha Schol. WILSON, Sel. Works I, 299. fg.

मण्डितपुत्र m. = मण्डित 2. H. 32, Sch.

मण्डू m. N. pr. eines Rishi gaṇa गर्गादि zu P. 4, 1, 105. ČĀṆKH. GRHJ. 4, 10. AV. PARIČ. in Verz. d. B. H. 92, 3. SĀṆSK. K. 184, a, 1. मण्डूनीमद्वयस्य साम Ind. St. 3, 228, a. — Vgl. मण्डूव्य.

मण्डूक s. पङ्क.

मण्डूक UNĀDIS. 4, 42. 1) m. a) *Frosch* NAIGH. 3, 3. NIR. 9, 5. AK. 1, 2, 3, 24. H. 1334. an. 3, 80. MED. k. 136. HALĀJ. 3, 40. 3, 70. RV. 7, 103, 1. figg. 10, 166, 5. AV. 7, 112, 2. VS. 24, 36. TS. 5, 4, 4, 3. ČAT. BR. 9, 1, 2, 20. figg. KĀTH. 21, 7. PAÑKĀV. BR. 12, 4, 16. M. 4, 126. 11, 131. SUČR. 2, 290, 6. कुल R. 1, 19. निपानमिव मण्डूकाः — सोऽद्योगं नरमायाति विवशाः सर्वसंपदः Spr. 1383. मुक्तमण्डूककाण्डा (उर्वो) VARĀH. BRH. S. 27, 6. 28, 4. KATHĀS. 30, 131. 133. 135. ष्युति *Froschsprung* in übertragener Bed. so v. a. *das Ueberspringen mehrerer* Sūtra Schol. zu P. 1, 4, 47. SIDDH. K. zu P. 5, 1, 117. Ind. St. 8, 376. Schol. zu UPAL. 8, 9. Schol. zu KĀTJ. ČR. 2, 6, 9. शापिन् *wie ein Frosch liegend* MBH. 12, 11271. ष्योगशयन 13, 6544. ष्योगानयत 6514. ष्युतिलालस PAÑKĀR. 4, 8, 95. Am Ende eines adj. comp. f. म्ना MBH. 7, 6902. मण्डूकी f. *Froschweibchen* NIR. 9, 7. RV. 10, 16, 14. AV. 18, 3, 60. VS. 17, 6. समुद्रं SUČR. 2, 13, 7. 336, 15. 367, 4. — b) *eine Art von Pferden* MBH. 2, 1043. — c) *Calosan-*